

HORITZÓ 2020 – COL·LEGI SANT MIQUEL DELS SANTS

20 de febrer de 2020

CAP A UN NOU PERFIL DEL DOCENT

Voldria agrair a la direcció i a l'equip de Sant Miquel la confiança que m'han mostrat en pensar que un perfil com ara el meu, que està lligat actualment i des del 2008 a l'entorn de l'escola bressol, us pugui aportar alguns elements de reflexió i, a la vegada, ajudar a definir aquest nou perfil docent que us proposeu en els anys vinents.

Crec que aquest és un gest d'obertura i, fins i tot innovador, ja que els docents tenim tendència a donar valor i a aprendre de les etapes educatives posteriors i, en canvi, avui encara ens costa admirar, observar, escoltar i, perquè no, aprendre alguns aspectes essencials de les etapes educatives anteriors o inicials.

Intentaré, des de la filosofia i del treball que estem fent a les Escoles Bressol Municipals de Vic, aportar alguns punts de reflexió.

Si ara intentéssim definir entre tots els que estem en aquesta sala quin hauria de ser el nou el perfil del docent, segurament tindríem unes quantes descripcions i algunes potser, fins i tot, serien diferents.

D'entrada aquí hi ha alguns alumnes (m'agradaria recordar que tots en algun moment hem estat alumnes) que segur que tindrien una idea molt clara de com ha de ser aquest nou perfil de docent que els ajudi a treure el millor d'ells mateixos. També tenim una representativitat dels pares que podrien dir-nos què els agrada i què valoren de la nostra tasca, però també podrien dir-nos què els agradaria que milloréssim, i, fins i tot, podrien aportar-nos coses que hi troben a faltar. I, entre d'altres, un grup nombrós de mestres, des d'infantil fins a batxillerat, que segurament coincidirien entre ells en alguns aspectes, però que en d'altres, les prioritats possiblement serien ben diferents.

És així perquè el perfil del docent el dibuixem a partir del concepte, de la imatge i, sobretot, del valor que donem a la persona que tenim al davant (sigui un infant, un adolescent o un jove), segons si veiem més les seves

dificultats o partim de les seves capacitats i potencialitats. També, el dibuixem a partir de les creences que tenim, o bé de l'experiència viscuda, i, evidentment, la filosofia i la funció principal de l'escola hi té un pes important.

Per tant, tocar aquests temes, si es fa realment des d'aquesta essència, no és canviar una cosa per una altra, ni canviar el decorat, sinó anar als fonaments. I quan es va als fonaments, tots sabem que és inevitable moure unes quantes estructures.

En una conferència que va organitzar l'Escola de Música de Vic sobre la tutoria, El Dr. Joan Manuel del Pozo (filòsof i polític català) va fer una definició del que era per ell educar. Només us diré una petita part de la definició, perquè aporta el missatge que m'agradaria fer-vos arribar.

Ell deia que educar "és transferir d'un a l'altre", entès que aquest d'un a l'altre és de persona a persona, i deixa enrere la idea de professor a alumne. Per tant, trenca amb el sentit vertical de la relació per passar a una relació més horitzontal.

Continuava dient: "transferir d'un a l'altre **amb amor** les ganes de desenvolupar-se de dins a fora". Afirmava que només es pot transferir amb amor quan hom dóna un gran valor a la persona que té al davant (referint-se a l'alumne) i, a la vegada, és capaç de mirar-la des de les seves capacitats i potencialitats.

Jo hi afegiria que es pot transferir amb amor quan sents respecte per l'altre i t'hi mostres respectuós, fins i tot, en els moments que cal posar límits clars.

Joan Manuel del Pozo assenyalava que, perquè l'alumne s'obri de dins a fora i desenvolupi veritablement totes les seves capacitats i potencialitats, necessita **confiar**. I l'alumne només confia quan se sent **estimat i valorat**.

L'experiència m'ha demostrat que als nostres alumnes, tinguin l'edat que tinguin, no els passa per alt cap dels nostres actes ni cap de les nostres paraules quan parlem d'ells o dels seus companys.

Són grans observadors:

Saben quan els mirem des de la complicitat o des de la desconfiança.

Detecten quan hi ha una escolta atenta i preocupada o bé és un pur tràmit.

Perceben quan el nostre to de veu és des del respecte o és des de la prepotència.

Viuen aquella abraçada, els més petits, i aquella mà a l'espatlla, els més grans, com a actes de proximitat i d'afectivitat.

Valoren quan allò que els expliquem ho fem des de la passió i des del coneixement, o bé s'**avorreixen** quan ho fem des del, simplement, perquè ara toca.

Per tant, els docents hem de prendre consciència **que parlem amb tot el cos** i que cada gest i cada paraula educa. I és aquesta consciència el que ens fa millors professionals.

I ara per acabar, com a mare de tres fills d'aquesta escola, desitjo que pugueu construir aquest nou perfil des del consens col·lectiu, dels tres als divuit, i des de l'estima de la vostra professió i vocació, ja que això fa créixer com a equip i construeix des d'uns valors que mai els vostres alumnes oblidaran.

MOLTES GRÀCIES

Marta Casellas i Castells

Directora

Escoles Bressol Municipals de Vic